

Klasa: 550-05/10-03/01

Urbroj: 5030104-10-2

Zagreb, 15. travnja 2010.

PREDSJEDNIKU HRVATSKOGA SABORA

Predmet: Prijedlog zakona o Hrvatskom Crvenom križu, s Konačnim prijedlogom zakona

Na temelju članka 84. Ustava Republike Hrvatske, članka 129. i članka 159. Poslovnika Hrvatskoga sabora, Vlada Republike Hrvatske podnosi Prijedlog zakona o Hrvatskom Crvenom križu, s Konačnim prijedlogom zakona za hitni postupak.

Za svoje predstavnike, koji će u njezino ime sudjelovati u radu Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, Vlada je odredila mr. sc. Darka Milinovića, potpredsjednika Vlade Republike Hrvatske i ministra zdravstva i socijalne skrbi, Antu-Zvonimira Golema, Dražena Jurkovića i Doricu Nikolić, državne tajnike u Ministarstvu zdravstva i socijalne skrbi, te Dubravku Jadro i Vibora Delića, ravnatelje u Ministarstvu zdravstva i socijalne skrbi.

PREDSJEDNICA

Jadranka Kosor, dipl. iur.

**PRIJEDLOG ZAKONA O HRVATSKOM CRVENOM KRIŽU,
S KONAČNIM PRIJEDLOGOM ZAKONA**

Zagreb, travanj 2010.

PRIJEDLOG ZAKONA O HRVATSKOM CRVENOM KRIŽU

I. USTAVNA OSNOVA ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavna osnova za donošenje Zakona o Hrvatskom Crvenom križu sadržana je u članku 2. stavku 4. podstavku 1. Ustava Republike Hrvatske.

II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE UREĐUJU PREDLOŽENIM ZAKONOM TE POSLJEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA PROISTEĆI

Hrvatski sabor je u listopadu 2001. godine donio Zakon o Hrvatskom crvenom križu („Narodne novine“, br. 92/01 i 28/03). Ovim Zakonom Hrvatski Crveni križ definiran je kao nacionalni, humanitarni i dobrovoljni savez zajednica udruga županijskih društava Crvenog križa i udruga gradskih i općinskih društava Crvenog križa koji djeluje na osnovi načela međunarodnog pokreta Crvenog križa i Crvenog polumjeseca i uživa posebnu zaštitu i skrb Republike Hrvatske.

Humanitarno djelovanje i rad Hrvatskog Crvenog križa temelji se na odredbama Ženevskih konvencija od 12. kolovoza 1949. godine i to: Ženevske konvencije za poboljšanje položaja ranjenika i bolesnika u oružanim snagama u ratu, Ženevske konvencije za poboljšanje položaja ranjenika, bolesnika i brodolomaca u oružanim snagama na moru, Ženevske konvencije o postupanju s ratnim zarobljenicima, Ženevske konvencije o zaštiti građanskih osoba za vrijeme rata, Dopunskog protokola Ženevskim konvencijama od 12. kolovoza 1949. o zaštiti žrtava međunarodnog oružanog sukoba (Protokol I) iz 1977., Dopunskog protokola Ženevskim konvencijama od 12. kolovoza 1949. o zaštiti žrtava nemeđunarodnog oružanog sukoba (Protokol II) iz 1977. godine, Dopunskog protokola Ženevskim konvencijama od 12. kolovoza 1949. o dodatnom znaku raspoznavanja (Protokol III) iz 2005. godine (u daljnjem tekstu: Ženevske konvencije), te na načelima Međunarodnog pokreta Crvenog križa i Crvenog polumjeseca i rezolucijama Međunarodnih konferencija Crvenog križa i Crvenog polumjeseca.

Dopunski protokol Ženevskim konvencijama od 12. kolovoza 1949. o dodatnom znaku raspoznavanja (Protokol III) iz 2005. godine u Republici Hrvatskoj stupio je na snagu 13. prosinca 2007. godine. Protokolom III usvojen je dodatni znak raspoznavanja i zaštite „crveni kristal“ pa je nužno domaće zakonodavstvo uskladiti s odredbama tog Protokola. Time se omogućava korištenje dodatnog znaka raspoznavanja „crveni kristal“ radi omogućavanja njegove primjene u slučaju potrebe zaštite pripadnika Hrvatske vojske kada sudjeluju u mirovnim misijama, kao i zaštite volontera i profesionalnih djelatnika Hrvatskog Crvenog križa kad sudjeluju u humanitarnim misijama.

Zakonskim prijedlogom uređuje se da se Hrvatski Crveni križ i njegovi ustrojstveni oblici osnivaju, djeluju i prestaju s djelovanjem sukladno odredbama zakona kojim se uređuje osnivanje i djelovanje udruga.

Statutom Hrvatskog Crvenog križa utvrđuju se ustrojstveni oblici (općinska, gradska i županijska društva Crvenog križa), unutarnje ustrojstvo, članstvo, djelokrug i način rada tijela i službi, imovina i druga pitanja značajna za rad i djelovanje, kao i ustroj i djelokrug rada Središnjeg ureda Hrvatskog Crvenog križa.

Zakonskim prijedlogom utvrđuju se i javne ovlasti Hrvatskog Crvenog križa. Sukladno utvrđenim ciljevima i zadaćama Hrvatskog Crvenog križa javne ovlasti odnose se na izvršavanje obveza Republike Hrvatske kao potpisnice Ženevskih konvencija, organiziranje Službe traženja, organiziranje prihvata i raspoređivanje humanitarne pomoći, koordiniranje i provedbu akcija solidarnosti za pomoć osobama u potrebi i žrtvama oružanih sukoba i velikih prirodnih i drugih nesreća s posljedicama masovnog stradavanja stanovništva, populariziranje dobrovoljnog davanja krvi, provedbu programa prve pomoći za različite skupine stanovništva.

Također, javne ovlasti Hrvatskog Crvenog križa odnose se i na ovlasti u vezi ustroja, pripreme ekipa za izvršavanje zadaća u slučaju katastrofa, osnivanje Službe spašavanja života na vodi i ekološke zaštite priobalja kao i informiranje stanovništva o opasnostima od mina i drugih eksplozivnih naprava.

Nastavno na obveze koje proizlaze iz Ženevskih konvencija i Dopunskih protokola I i II, zakonskim prijedlogom uređuje se i ustroj Službe traženja kroz Nacionalni ured službe traženja koji u slučaju oružanog sukoba obavlja i zadaće Ureda za informiranje, te Službe traženja u ustrojstvenim oblicima. Definišu se poslovi, zadaće i nadležnost Službe traženja, te utvrđuje donošenje posebnog akta kojim će Skupština Hrvatskog Crvenog križa urediti ova pitanja.

Zakonskim prijedlogom utvrđuju se i djelatnosti koje Hrvatski Crveni križ i njegovi ustrojstveni oblici provode sukladno osiguranim sredstvima i potrebama zajednice a koje se odnose na prevenciju bolesti ovisnosti, pružanje usluga smještaja i prehrane osobama, osobito djece, kojima je to potrebno iz zdravstvenih, socijalnih i drugih razloga, razne vrste skrbi i pomoći osobama treće životne dobi i programe pomoći tražiteljima azila, azilantima i drugim skupinama migranata, te žrtvama trgovanja ljudima. Pružanje navedenih usluga smještaja i prehrane u objektima Crvenog križa te prijevoza ne smatraju se turističkom i ugostiteljskom djelatnošću.

Zakonski prijedlog određuje i izvore stjecanja sredstava za ostvarivanje ciljeva i izvršavanja zadaća Hrvatskog Crvenog križa i njegovih ustrojstvenih oblika i to iz članarine; proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave; državnog proračuna Republike Hrvatske; djelatnosti i ugovorenih programa; dotacija, subvencija i darova; prihoda od imovine i prava; naknada za priređivanje nagradnih igara, priloga građana, pravnih osoba i drugih te prihoda ostvarenih na temelju zakona i drugih propisa.

Zakonskim prijedlogom uređuje se da Hrvatski Crveni križ za Službu spašavanja života na vodi i ekološku zaštitu priobalja stječe 1% sredstva iz uplaćenih boravišnih pristojbi.

Predloženi zakon o Hrvatskom Crvenom križu sadrži rješenja kojima se kvalitetnije i preciznije definiraju pitanja rada i djelovanja nacionalnog društva crvenog križa, te se domaće zakonodavstvo u ovom dijelu u potpunosti usklađuje s promjenama i prihvaćenim standardima u međunarodnoj zajednici.

III. OCJENA SREDSTAVA POTREBNIH ZA PROVEDBU PREDLOŽENOG ZAKONA

U Državnom proračunu Republike Hrvatske za 2010. godinu za provedbu javnih ovlasti Hrvatskog Crvenog križa osigurana su sredstva u visini od 3.000.000,00 kuna.

Za provedbu ovoga zakona u 2011. i 2012. godini planiraju se sredstva u državnom proračunu Republike Hrvatske u iznosu od 3.000.000,00 kuna na godišnjoj razini.

Prema predloženom zakonu jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave osiguravaju za rad i djelovanje Službe traženja na razini jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave sredstva u iznosu od 0,2%, a za javne ovlasti i redovne djelatnosti za rad ustrojstvenih oblika Crvenog križa sredstva u iznosu od 0,5% prihoda jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave ostvarenih u prethodnoj godini, umanjениh za:

- dodatni udio u porezu na dohodak za decentralizirane funkcije,
- pomoći izravnanja za decentralizirane funkcije, a kod općina i gradova na otocima udio u porezu na dohodak za zajedničko financiranje kapitalnog projekta od interesa za razvoj otoka,
- vlastite prihode i
- namjenske prihode.

Prema prihodima poslovanja jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave ostvarenim u 2009. godini, ukupna izdvajanja gradova s navedenih osnova iznosila bi 66.765.315,00 kuna, izdvajanja općina 14.472.320,00 kuna, te županija 9.027.045,00 kuna ili ukupno 90.264.680,00 kuna.

IV. PRIJEDLOG ZA DONOŠENJE ZAKONA O HRVATSKOM CRVENOM KRIŽU PO HITNOM POSTUPKU

Stupanjem na snagu Dopunskog protokola Ženevskim konvencijama od 12. kolovoza 1949. o dodatnom znaku raspoznavanja (Protokol III) iz 2005. godine, usvojen je dodatni znak raspoznavanja i zaštite „crveni kristal“ pa je nužno domaće zakonodavstvo uskladiti s odredbama tog Protokola. Stoga se ocjenjuje da postoje osobito opravdani državni razlozi za donošenje ovoga zakona po hitnom postupku u smislu odredbe članka 159. Poslovnika Hrvatskoga sabora.

KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O HRVATSKOM CRVENOM KRIŽU

Članak 1.

Ovim se Zakonom uređuju javne ovlasti, djelatnosti i financiranje Hrvatskog Crvenog križa kao nacionalnog društva Crvenog križa na teritoriju Republike Hrvatske te uvjeti i način uporabe i zaštite znaka i naziva Crvenog križa.

Humanitarno djelovanje i rad Hrvatskog Crvenog križa temelji se na odredbama Ženevskih konvencija od 12. kolovoza 1949. godine i to: Ženevske konvencije za poboljšanje položaja ranjenika i bolesnika u oružanim snagama u ratu, Ženevske konvencije za poboljšanje položaja ranjenika, bolesnika i brodolomaca u oružanim snagama na moru, Ženevske konvencije o postupanju s ratnim zarobljenicima, Ženevske konvencije o zaštiti građanskih osoba za vrijeme rata, Dopunskog protokola Ženevskim konvencijama od 12. kolovoza 1949. o zaštiti žrtava međunarodnog oružanog sukoba (Protokol I) iz 1977., Dopunskog protokola Ženevskim konvencijama od 12. kolovoza 1949. o zaštiti žrtava nemeđunarodnog oružanog sukoba (Protokol II) iz 1977. godine, Dopunskog protokola Ženevskim konvencijama od 12. kolovoza 1949. o dodatnom znaku raspoznavanja (Protokol III) iz 2005. godine (u daljnjem tekstu: Ženevske konvencije) te na načelima Međunarodnog pokreta Crvenog križa i Crvenog polumjeseca i rezolucijama Međunarodnih konferencija Crvenog križa i Crvenog polumjeseca.

Članak 2.

Hrvatski Crveni križ u svome radu ostvaruje humanitarne ciljeve i zadaće na području zaštite i unapređenja zdravlja, socijalne skrbi, zdravstvenog i humanitarnog odgoja i zalaže se za poštovanje međunarodnoga humanitarnog prava i zaštitu ljudskih prava.

Posebne obveze Hrvatski Crveni križ izvršava u situacijama oružanih sukoba, velikih prirodnih, ekoloških, tehnoloških i drugih nesreća i epidemija s posljedicama masovnih stradanja ljudi.

Hrvatski Crveni križ uživa posebnu zaštitu i skrb Republike Hrvatske.

Članak 3.

Osnovni ciljevi Hrvatskog Crvenog križa su:

- ublažavanje ljudskih patnji, a osobito onih izazvanih oružanim sukobima, velikim prirodnim, ekološkim, tehnološkim i drugim nesrećama, s posljedicama masovnih stradanja i epidemijama,
- doprinos unapređenju i zaštiti zdravlja, prevenciji bolesti i podizanju zdravstvene i ekološke kulture građana,
- poticanje i unapređenje solidarnosti, promicanje volonterstva i međusobnog pomaganja te socijalne sigurnosti građana.

Ostvarenju ciljeva iz stavka 1. ovoga članka Hrvatski Crveni križ pristupa poštujući prava i slobode svake osobe, neovisno o rasi, boji kože, spolu, jeziku, vjeri, političkom ili drugom uvjerenju, nacionalnom ili socijalnom podrijetlu, imovini, rođenju, naobrazbi, društvenom položaju ili bilo kojem drugom razlikovnom kriteriju.

Članak 4.

Hrvatski Crveni križ djeluje na teritoriju Republike Hrvatske kao neprofitna pravna osoba u rješavanju humanitarnih pitanja, organiziranju zdravstvenih i socijalnih programa, pripremanju stanovništva za djelovanje u masovnim nesrećama i katastrofama kao i u djelovanju u smanjenju i uklanjanju posljedica masovnih nesreća i katastrofa.

U izvršavanju zadataka iz stavka 1. ovoga članka, Hrvatski Crveni križ kao neovisno i dobrovoljno tijelo surađuje s Vladom Republike Hrvatske i jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave te ima status povlaštenog partnera na temelju odredbi Statuta Međunarodnog pokreta Crvenog križa i Crvenog polumjeseca te preuzetih međunarodnih ugovora i zaključaka konferencije Međunarodnog pokreta Crvenog križa i Crvenog polumjeseca.

Članak 5.

Hrvatski Crveni križ i njegovi ustrojstveni oblici osnivaju se, djeluju i prestaju s djelovanjem sukladno odredbama zakona kojim se uređuje osnivanje i djelovanje udruga, ako ovim Zakonom za pojedino pitanje nije drukčije određeno. Registracija Hrvatskog Crvenog križa i njegovih ustrojstvenih oblika te upis promjena podataka koji se odnose na statut, adresu sjedišta te izbor osoba ovlaštenih za zastupanje obavlja se sukladno odredbama zakona kojim se uređuje osnivanje i djelovanje udruga.

Statutom Hrvatskog Crvenog križa (u daljnjem tekstu: Statut) utvrđuju se ustrojstveni oblici (općinska, gradska i županijska društva Crvenog križa), unutarnje ustrojstvo, članstvo, djelokrug i način rada tijela i službi, imovina, zastupanje Hrvatskog Crvenog križa i njegovih ustrojstvenih oblika i druga pitanja značajna za rad i djelovanje, kao i ustroj i djelokrug rada Središnjeg ureda Hrvatskog Crvenog križa.

Općinska, gradska i županijska društva Crvenog križa utvrđena Statutom pravne su osobe i na temelju javnih ovlasti obavljaju djelatnosti sukladno potrebama lokalne zajednice na području za koje su osnovani i osiguranim sredstvima.

Članak 6.

Hrvatski Crveni križ surađuje, razvija i održava odnose s institucijama Međunarodnog pokreta Crvenog križa i Crvenog polumjeseca i nacionalnim društvima Crvenog križa i Crvenog polumjeseca i drugim međunarodnim i nacionalnim humanitarnim, karitativnim, zdravstvenim, socijalnim i drugim organizacijama.

Hrvatski Crveni križ surađuje i s diplomatskim i konzularnim predstavništvima u skladu s odredbama međunarodnih ugovora.

Članak 7.

U obavljanju djelatnosti na temelju javnih ovlasti utvrđenih ovim Zakonom Hrvatski Crveni križ surađuje s tijelima državne uprave i tijelima jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, oružanim snagama, civilnom zaštitom, zdravstvenim ustanovama, ustanovama socijalne skrbi i drugim pravnim i fizičkim osobama.

Hrvatski Crveni križ ima pravo, radi izvršenja svojih zadaća, od tijela, ustanova i drugih pravnih osoba iz stavka 1. ovoga članka zatražiti i dobiti podatke i činjenice s kojima raspolažu u okviru svog djelokruga rada, te stručnu i drugu pomoć.

Na temelju prava na traženje i dobivanje podataka od tijela iz stavka 1. ovoga članka Hrvatski Crveni križ mora postupati sukladno propisima kojima je uređena zaštita i tajnost podataka.

Članak 8.

Hrvatski Crveni križ na temelju javnih ovlasti:

1. izvršava obveze Republike Hrvatske kao potpisnice Ženevskih konvencija u dijelu međunarodnih poslova koji su mu povjereni,
2. zastupa i promiče ideje i načela Međunarodnog pokreta Crvenog križa i Crvenog polumjeseca kao i međunarodnoga humanitarnog prava te nadzire njihovu primjenu u oružanim sukobima, zalaže se za zaštitu svih žrtava i zaštitu ljudskih prava,
3. organizira i vodi Službu traženja,
4. traži, prima i raspoređuje humanitarnu pomoć međunarodnih organizacija i drugih donatora, te nacionalnih društava Crvenog križa i Crvenog polumjeseca za potrebe na području Republike Hrvatske u izvanrednim situacijama,
5. pokreće, organizira, provodi i sudjeluje u redovnim i izvanrednim akcijama solidarnosti u Republici Hrvatskoj za pomoć osobama u potrebi i žrtvama oružanih sukoba, velikih prirodnih, ekoloških, tehnoloških i drugih nesreća, s posljedicama masovnih stradanja i epidemija u zemlji i svijetu, te osigurava čuvanje određenih količina materijalnih dobara za te potrebe,
6. sudjeluje u akcijama međunarodne pomoći i solidarnosti žrtvama oružanih sukoba, velikih prirodnih, ekoloških, tehnoloških i drugih nesreća, s posljedicama masovnih stradanja i epidemija u zemlji i svijetu u suradnji s Međunarodnim odborom Crvenog križa i Međunarodnom federacijom društava Crvenog križa i Crvenog polumjeseca, humanitarnim agencijama Ujedinjenih naroda, Europske unije i drugima,
7. oblikuje doktrinu prve pomoći, brine o njezinom unapređenju i usklađivanju sa europskim smjernicama, te primjeni u svim programima edukacije na području Republike Hrvatske,
8. sudjeluje u provedbi nacionalnog programa prve pomoći za građane, obavlja osposobljavanje i obnovu znanja volontera Hrvatskog Crvenog križa i građana za

pružanje prve pomoći u svakodnevnom životu, školovanju, prometnim i svim drugim nesrećama, pripadnike spasilačkih ekipa, pripadnike vatrogasnih postrojbi, policije i drugih.

Organizira i provodi osposobljavanje, stručno usavršavanje i obnovu znanja instruktora, predavača i ispitivača prve pomoći i o tome vodi evidenciju,

9. sudjeluje u provedbi programa prve pomoći za kandidate za vozače motornih vozila i vozače, provodi osposobljavanje iz nastavnog predmeta pružanja prve pomoći osobama ozlijeđenim u prometnoj nesreći, organizira i provodi osposobljavanje, stručno usavršavanje i obnovu znanja predavača i ispitivača iz nastavnog predmeta pružanja prve pomoći osobama ozlijeđenima u prometnoj nesreći, i o tome vodi evidenciju,
10. provodi osposobljavanje i obnovu znanja radnika za pružanje prve pomoći na radu,
11. promiče dobrovoljno davanje krvi, organizira i provodi akcije dobrovoljnog davanja krvi, okuplja davatelje i vodi o njima evidenciju, utvrđuje mjerila za priznanja dobrovoljnim davateljima krvi i dodjeljuje im potvrde i priznanja,
12. vodi Službu spašavanja života na vodi i ekološke zaštite priobalja na temelju međunarodno prihvaćenih standarda, provodi tečajeve za osposobljavanje spasilaca, instruktora i voditelja spasilačkih postaja, vodi evidenciju o osposobljenosti spasilaca, instruktora i voditelja spasilačkih postaja te provodi obnovu znanja i praktičnih vještina spasilaca. Donosi pravila i standarde za rad spasilačkih postaja i provodi procjenu rizika na kupalištima.
13. ustrojava, obučava i oprema ekipe za izvršavanje zadaća u slučaju velikih prirodnih, ekoloških, tehnoloških i drugih nesreća s posljedicama masovnih stradanja, epidemija i oružanih sukoba za akcije pomoći u zemlji i inozemstvu i to ekipe za: procjenu situacije i koordinaciju aktivnosti, prvu pomoć, zaštitu života na vodi, higijensko-epidemiološku zaštitu, njegu povrijeđenih i oboljelih, rad u mobilnim zdravstvenim stanicama, socijalni rad, psihosocijalnu potporu stanovništvu, pripremu i organizaciju izmještajnih centara, službu traženja, logistiku, osiguranje pitke vode, osiguranje komunikacija, tehničku pomoć i prevenciju sekundarnih stradanja,
14. provodi kontinuirano informiranje i obučavanje stanovništva, a posebno djece i mladeži o opasnosti od mina i drugih eksplozivnih naprava.

Javne ovlasti iz stavka 1. ovoga članka imaju i ustrojstveni oblici Hrvatskog Crvenog križa. U vezi izvršenja javnih ovlasti iz stavka 1. ovoga članka Hrvatski Crveni križ i njegovi ustrojstveni oblici izdaju odgovarajuće potvrde i uvjerenja u dijelu ovlasti koje provode.

Ustrojstvo, djelokrug i način rada Službe spašavanja života na vodi i ekološke zaštite priobalja iz stavka 1. točke 12. ovoga članka propisuje se posebnim općim aktom koji donosi Skupština Hrvatskog Crvenog križa.

Članak 9.

U Središnjem uredu Hrvatskog Crvenog križa ustrojava se i djeluje Nacionalni ured službe traženja, a u ustrojstvenim oblicima Služba traženja.

U slučaju oružanog sukoba Nacionalni ured službe traženja obavlja zadaće Ureda za informiranje sukladno odredbama Ženevske konvencije o postupanju s ratnim zarobljenicima i Ženevske konvencije o zaštiti građanskih osoba u ratu.

Služba traženja obavlja poslove traženja žrtava oružanih sukoba, velikih prirodnih katastrofa i drugih nesreća, s posljedicama masovnih stradanja, kao i mirnodopska traženja.

Služba traženja u izvršavanju javnih ovlasti nadležna je za:

- prikupljanje, evidentiranje i obradu podataka, davanje obavijesti o žrtvama oružanog sukoba članovima obitelji, nadležnim tijelima i organizacijama u zemlji i inozemstvu i to: o ratnim zarobljenicima, civilnim internircima, zaštićenim osobama uhićenim duže od dva tjedna, zaštićenim osobama na prinudnom boravku, ranjenim, bolesnim i umrlim pripadnicima oružanih snaga, nestaloj djeci, djeci evakuiranoj u drugu zemlju te djeci odvojenoj od roditelja zbog oružanog sukoba,
- razmjenu obiteljskih poruka članova obitelji razdvojenih zbog oružanog sukoba ili drugih izvanrednih okolnosti,
- povezivanje članova obitelji razdvojenih zbog oružanog sukoba ili drugih izvanrednih okolnosti,
- druge zadaće koje proizlaze iz međunarodnih ugovora a čije je izvršenje Republika Hrvatska povjerila Hrvatskom Crvenom križu.

Uz vođenje službenih evidencija podataka, Služba traženja strankama u postupku izdaje potvrde o utvrđenim činjenicama i izvratke iz prikupljene građe.

Hrvatski Crveni križ propisuje ustrojstvo, djelokrug i način rada Službe traženja posebnim općim aktom koji donosi Skupština Hrvatskoga Crvenog križa.

Članak 10.

Hrvatski Crveni križ i njegovi ustrojstveni oblici osim javnih ovlasti iz članaka 8. i 9. ovoga Zakona, sukladno potrebama lokalne zajednice i osiguranim sredstvima, obavljaju i sljedeće djelatnosti:

1. sudjeluju u prihvatu, smještaju, organizaciji života i poduzimanju drugih mjera koje pridonose zbrinjavanju ugroženog i nastradalog stanovništva,
2. rade na zdravstvenom odgoju, prosvjećivanju i informiranju svojih članova i drugih građana, a posebno djece i mladeži. Potiču i osposobljavaju za zdravstvenu samozaštitu i suzaštitu, kao i pružanje pomoći građanima.

Sudjeluju u promociji zdravog načina života te prevenciji bolesti ovisnosti, rehabilitaciji i resocijalizaciji ovisnika,

3. organiziraju prijevoz, pružaju usluge smještaja i prehrane osobama kojima je takav oblik pomoći potreban iz zdravstvenih, socijalnih ili drugih sličnih razloga (kuhinje Hrvatskog Crvenog križa, dostava hrane u kuću, usluge u centrima, odmaralištima i kampovima Hrvatskog Crvenog križa, škola u prirodi, obuka neplivača, oporavak djece i mladeži iz socijalno ugroženih obitelji i članova Hrvatskoga Crvenog križa i dr.), te usluge iste vrste za svoje članove, članove Crvenog križa i Crvenog polumjeseca, drugih država ili međunarodnih organizacija, osobito u sklopu međunarodne razmjene, ostvarivanje programa edukacije, odgoja i osposobljavanja djece, mladih i stanovništva za obavljanje zadaća Crvenog križa.

Pružanje usluga iz stavka 1. ove točke, bez obzira na vrijeme trajanja, ne smatra se turističkom i ugostiteljskom djelatnošću,

4. organiziraju službu za njegu i pomoć bolesnih i nemoćnih u kući, osposobljavaju djelatnike za rad u službi te obučavaju građane i članove obitelji za njegu bolesnika,
5. organiziraju i provode prijevoz robe u humanitarne i druge svrhe, prijevoz osoba s posebnim potrebama (invalida, kroničnih bolesnika, starih i nemoćnih), te dobrovoljnih davatelja krvi i članova Crvenog križa,
6. provode programe pomoći i njege starijih i nemoćnih osoba, te osobama sa posebnim potrebama putem mobilnih timova i ostalih vidova pomoći u lokalnim zajednicama te pružaju i druge organizirane oblike pomoći starim i nemoćnim osobama,
7. organiziraju pružanje pomoći prijevoza alkoholiziranih vozača u dane vikenda i blagdana s ciljem smanjivanja broja prometnih nesreća,
8. organiziraju razne oblike solidarnosti i međusobnog pomaganja građana,
9. organiziraju i provode programe humanističkog odgoja djece i mladeži, rade na usvajanju vrlina solidarnosti, nepristranosti i suosjećanja, promiču poštovanje ljudskog bića i života, potiču razvoj samopoštovanja, te doprinose razvoju životnih vještina (dobre komunikacije, mirnog rješavanja sukoba, timskog rada i suradnje i slično),
10. organiziraju i provode programe pomoći i zaštite tražitelja azila, azilanata i drugih skupina migranata u potrebi i žrtava trgovanja ljudima. Provode edukaciju sa svrhom upoznavanja društvene zajednice i podizanja svijesti javnosti o navedenim pojavama,
11. obavljaju i druge poslove utvrđene zakonima i drugim propisima.

Članak 11.

Sukladno Ženevskim konvencijama te Pravilniku o identifikaciji sanitetskog osoblja i prijevoznih sredstava i Pravilniku o upotrebi znaka i naziva crvenog križa ili crvenog polumjeseca uz Ženevske konvencije ovim Zakonom zaštićeni su:

- znakovi crvenog križa, crvenog polumjeseca i crvenog kristala na bijeloj podlozi,
- naziv „Crvenog križa”, „Crvenog polumjeseca” i „Crvenog kristala”,

- distinktivni signali raspoznavanja sanitetskog osoblja i prijevoznih sredstava (svjetlosni signali, radio signali i sredstva elektronske signalizacije).

Članak 12.

Znak Hrvatskog Crvenog križa je križ jednakih krakova crvene boje na bijelom polju. Znak Hrvatskoga Crvenog križa koristi se kao znak zaštite i znak raspoznavanja na način i pod uvjetima određenim ovim Zakonom.

Zastava Hrvatskog Crvenog križa je bijele boje pravokutnog ili kvadratnog oblika sa znakom crvenog križa u sredini. Znak crvenog križa je veličine razmjerne veličini zastave.

Pravo uporabe naziva «Hrvatski Crveni križ» ima isključivo nacionalno društvo Hrvatski Crveni križ, njegova tijela i ustrojstveni oblici.

Članak 13.

Nitko ne smije koristiti znak crvenog križa ni naziv Crvenog križa ako Ženevskim konvencijama i ovim Zakonom nije za to ovlašten.

Članak 14.

Za vrijeme oružanog sukoba, crveni križ koristi se kao znak zaštite sanitetskog osoblja, objekata, jedinica i prijevoznih sredstava na način utvrđen Ženevskim konvencijama. U tom slučaju znak je najveće moguće veličine.

Kada se crveni križ koristi kao znak raspoznavanja, znak obilježava pripadnost osobe ili predmeta nekoj od sastavnica Međunarodnog pokreta Crvenog križa i Crvenog polumjeseca. U tom slučaju znak je manjih dimenzija.

Članak 15.

Pod nadzorom ministarstva nadležnog za obranu, sanitetske službe oružanih snaga Republike Hrvatske i njima pridodane sanitetske službe i vjersko osoblje u vrijeme mira i u vrijeme oružanih sukoba koristit će znak crvenog križa za obilježavanje svog osoblja, objekata, jedinica i prijevoznih sredstava na zemlji, vodi i u zraku.

Sanitetsko osoblje i vjersko osoblje pridodano Oružanim snagama Republike Hrvatske, može privremeno koristiti i znak crvenog kristala ako to može doprinijeti njihovoj zaštiti.

Članak 16.

Za vrijeme oružanog sukoba znakom crvenog križa kao znakom zaštite obilježit će se s izričitim odobrenjem i pod nadzorom ministarstva nadležnog za zdravstvo, civilno sanitetsko osoblje, bolnice i ostale civilne sanitetske jedinice, kao i prijevozna sredstva koja se koriste za prijevoz i pružanje pomoći ozlijeđenima, bolesnima i brodolomnicima, te sanitetski materijal.

Civilno vjersko osoblje pridodano bolnicama i drugim medicinskim jedinicama obilježiti će se na isti način.

Članak 17.

Hrvatski Crveni križ u vrijeme oružanog sukoba ovlašten je staviti na raspolaganje svoje sanitetsko osoblje, ekipe i prijevozna sredstva sanitetskim službama Oružanih snaga Republike Hrvatske kao i bolnicama i ostalim civilnim sanitetskim jedinicama. Takvo osoblje nosit će trake oko ruke i iskaznice s jasno istaknutim znakom. Trake i iskaznice izdat će ministarstvo nadležno za zdravstvo.

Hrvatski Crveni križ može u izvanrednim prilikama, kako bi olakšao svoj rad, privremeno koristiti i znak crvenog kristala.

Članak 18.

Hrvatski Crveni križ ovlašten je u svim prilikama koristiti crveni križ kao znak raspoznavanja, odnosno obilježavanja pripadnosti nacionalnom društvu. Znak će u takvom slučaju biti manjih dimenzija, kako bi se izbjeglo poistovjećivanje sa znakom zaštite.

Članak 19.

Međunarodni odbor Crvenog križa i Međunarodna federacija društava Crvenog križa i Crvenog polumjeseca koriste znakove crvenog križa i crvenog polumjeseca u svako doba i za sve svoje aktivnosti, a u posebnim okolnostima njihovo ovlašteno osoblje smije koristiti znak crvenog kristala kako bi unaprijedili svoje djelovanje.

Članak 20.

Hrvatski Crveni križ i nadležna tijela u Republici Hrvatskoj obavljaju nadzor i osiguravaju u svako doba poštivanje pravila koja se odnose na korištenje znakova crvenog križa, crvenog polumjeseca i crvenog kristala, naziva „Crveni križ”, „Crveni polumjesec” i „Crveni kristal” i signala raspoznavanja te će poduzeti mjere za sprečavanje zlouporabe i pokrenuti prekršajni ili kazneni postupak.

Nadležna tijela naredit će zapljenu predmeta i materijala kojima je prekršen ovaj Zakon, uklanjanje znakova o trošku počinitelja, uništavanje instrumenata korištenih za reprodukciju, odbiti registraciju udruga, zaštitnih imena i zaštitnih znakova crvenog križa, crvenog polumjeseca i crvenog kristala.

Članak 21.

Sukladno preuzetim međunarodnim obvezama za kontinuirano upoznavanje sa sadržajem Ženevskih konvencija, a radi osiguravanja poštivanja pravila o korištenju znaka crvenog križa i prevencije zlouporabe, izradit će se odgovarajući programi i osigurati njihovo provođenje i to:

1. za građanstvo (Hrvatski Crveni križ)
2. za pripadnike Oružanih snaga Republike Hrvatske (ministarstvo nadležno za obranu)
3. za zdravstvene djelatnike (ministarstvo nadležno za zdravstvo)

Programe iz stavka 1. ovoga članka za učenike srednjih škola te studente izradit će Hrvatski Crveni križ, a ministarstvo nadležno za obrazovanje osigurat će uvjete za njihovo provođenje.

Članak 22.

Znak crvenog križa može se koristiti u oružanom sukobu kao znak raspoznavanja i kao znak zaštite sanitetskih zona i mjesta radi zaštite ranjenika, bolesnika i osoblja koje u tim zonama i na tim mjestima radi na zbrinjavanju i njezi ranjenika i bolesnika.

Sanitetske zone i mjesta iz stavka 1. ovoga članka određuje Vlada Republike Hrvatske.

Članak 23.

Zbog zabune do koje može doći između grba Švicarske Konfederacije (bijeli križ na crvenoj podlozi) i znaka crvenog križa, zabranjuje se uporaba bijelog križa na crvenoj podlozi ili bilo kojeg drugog znaka koji je njegova imitacija, bilo kao zaštitnog znaka ili za namjenu koja krši pravila dobrih poslovnih običaja.

Članak 24.

Ministar nadležan za obranu donijet će propis o načinu obilježavanja znakom crvenog križa, u miru i oružanom sukobu, vojnih sanitetskih jedinica i ustanova, objekata, uređaja, sanitetskog materijala i transportnih sredstava koja su u sastavu sanitetske službe Oružanih snaga Republike Hrvatske, te odrediti tijela u Oružanim snagama Republike Hrvatske koja mogu ograničiti uporabu, odnosno nošenje znaka crvenog križa kao znaka zaštite u vojnim sanitetskim jedinicama i ustanovama, te tijela u Oružanim snagama Republike Hrvatske koja će voditi skrb o primjeni tih propisa.

Članak 25.

Ministar nadležan za zdravstvo donijet će propis o načinu obilježavanja znakom crvenog križa, u miru i oružanom sukobu, sanitetskog osoblja, ustanova, objekata, uređaja, sanitetskog materijala i transportnih sredstava, o izgledu iskaznice i trake sa znakom crvenog križa, i o vođenju evidencije o izdanim iskaznicama i trakama.

Članak 26.

Ministar nadležan za zdravstvo na prijedlog Hrvatskog Crvenog križa posebnim će pravilnikom urediti način korištenja znaka crvenog križa, kao znaka raspoznavanja i znaka zaštite u miru i oružanom sukobu, za obilježavanje pripadnosti osoba, izgledu iskaznica, načinu isticanja znaka na objektima, predmetima, vozilima i opremi u vlasništvu Hrvatskog Crvenog križa.

Članak 27.

Za ostvarivanje svojih ciljeva i izvršavanje javnih ovlasti i djelatnosti Hrvatski Crveni križ i njegovi ustrojstveni oblici stječu sredstva:

- od članarine,

- iz proračuna svih jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave i iz državnog proračuna Republike Hrvatske,
- od djelatnosti čije su izvršenje Republika Hrvatska, jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave te pravne i fizičke osobe povjerile Hrvatskome Crvenom križu i njegovim ustrojstvenim oblicima,
- od djelatnosti i ugovorenih programa,
- od posebnih akcija i aktivnosti poduzetih s ciljem prikupljanja novčanih i materijalnih sredstava,
- od dotacija, subvencija, darova i naslijeđa,
- od prihoda od imovine i prava,
- od naknada za priređivanje nagradnih igara prema važećim propisima,
- od priloga građana, pravnih osoba i drugih,
- od prihoda koje ostvari na temelju zakona i drugih propisa.

Članak 28.

Hrvatski Crveni križ za Službu spašavanja života na vodi i ekološku zaštitu priobalja stječe 1% sredstva iz uplaćenih boravišnih pristojbi.

Članak 29.

Iz državnog proračuna Republike Hrvatske osiguravaju se sredstva za izvršavanje poslova koje Hrvatski Crveni križ obavlja na temelju javnih ovlasti utvrđenih člancima 8. i 9. ovoga Zakona, a za koje sredstva ne ostvaruje iz prihoda jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave sukladno članku 30. ovoga Zakona i neposredno od korisnika usluga.

Članak 30.

Jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave osiguravaju sredstva i to za:

- rad i djelovanje Službe traženja na razini jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave izdvaja se 0,2% sredstava prihoda jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave određenih sukladno stavku 2. ovoga članka,
- javne ovlasti i redovne djelatnosti izdvaja se 0,5% sredstava prihoda svih jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave određenih sukladno stavku 2. ovoga članka i to za rad ustrojstvenih oblika Crvenog križa.

Pod prihodima iz stavka 1. podstavaka 1. i 2. ovoga članka smatraju se prihodi poslovanja jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave ostvareni u prethodnoj godini umanjeni za:

- dodatni udio u porezu na dohodak za decentralizirane funkcije,
- pomoći izravnanja za decentralizirane funkcije, a kod općina i gradova na otocima udio u porezu na dohodak za zajedničko financiranje kapitalnog projekta od interesa za razvoj otoka,
- vlastite prihode i
- namjenske prihode.

Način i rokove plaćanja sredstava iz stavka 1. ovoga članka utvrdit će pravilnikom ministar nadležan za zdravstvo uz suglasnost ministra financija.

Hrvatski Crveni križ i njegovi ustrojstveni oblici obvezuju se izvješćivati o svom financijskom poslovanju sukladno važećim propisima o udrugama.

Članak 31.

U svrhu promicanja djelatnosti Hrvatski Crveni križ organizira “Tjedan Crvenog križa”, “Tjedan borbe protiv tuberkuloze” i “Tjedan solidarnosti”.

Članak 32.

“Tjedan Crvenog križa” održava se svake godine od 8. do 15. svibnja, “Tjedan borbe protiv tuberkuloze” od 14. do 21. rujna, a “Tjedan solidarnosti” od 8. do 15. prosinca.

Iznimno od stavka 1. ovoga članka Vlada Republike Hrvatske može odrediti da se “Tjedan Crvenog križa”, “Tjedan borbe protiv tuberkuloze” i “Tjedan solidarnosti” u pojedinoj godini održavaju u nekom drugom vremenskom razdoblju.

Članak 33.

Za vrijeme trajanja »Tjedna Crvenog križa«, »Tjedna borbe protiv tuberkuloze« i »Tjedna solidarnosti« obvezno će se naplaćivati iznos u korist Hrvatskog Crvenog križa i njegovih ustrojstvenih oblika:

1. na svaku prodanu putničku kartu u međumjesnom i međunarodnom zračnom, željezničkom, brodskom i autobusnom prometu – iznos od 3% cijene karte,
2. na sve poštanske pošiljke u unutarnjem prometu, osim novina i časopisa, iznos od 50% nominalne vrijednosti prve stope mase pisma prema cjeniku usluga javnog operatera,
3. na svaku prodanu kartu za kulturne, zabavne i športske priredbe (koncerti, festivali, kino predstave, športske utakmice i natjecanja lokalnoga, državnog i međunarodnog karaktera i sl.) - iznos od 3% cijene karte.

Za vrijeme trajanja tjedna iz stavka 1. ovoga članka Hrvatski Crveni križ može organizirati akcije prikupljanja dobrovoljnih priloga i darova.

Članak 34.

Sredstva iz članka 33. ovoga Zakona naplaćuju pravne i fizičke osobe koje prodaju putničke karte, obavljaju poštanske usluge u skladu s posebnim propisima i prodaju ulaznice za priredbe.

Prikupljena novčana sredstva na temelju članka 33. stavka 1. točaka 1. i 3. ovoga Zakona uplaćuju se na račun ustrojstvenih oblika Crvenog križa na području na kojem su prikupljena, a sredstva prikupljena na temelju članka 33. stavka 1. točke 2. ovoga Zakona uplaćuju se na račun Hrvatskoga Crvenog križa.

Članak 35.

Propis o načinu obračunavanja i uplaćivanja prihoda iz članka 33. stavka 1. točaka 1. i 3. ovoga Zakona donosi ministar nadležan za zdravstvo uz suglasnost ministra financija.

Obračunavanje i uplaćivanje prihoda iz članka 33. stavka 1. točke 2. uređuje se ugovorom između Hrvatskog Crvenog križa i subjekata koji obavljaju poštanske usluge u skladu s posebnim propisima.

Članak 36.

Hrvatski Crveni križ ima sljedeće olakšice:

1. porezne olakšice i oslobođenja sukladno poreznim propisima,
2. carinske olakšice i oslobođenja sukladno carinskim propisima,
3. oslobođenje od plaćanja upravnih i sudskih pristojbi sukladno posebnim propisima,
4. oslobađa se plaćanja poštanskih, telefonskih i fax usluga za Službu traženja, upućivanja pozivnica za akcije dobrovoljnog darivanja krvi, a u vrijeme velikih prirodnih, ekoloških, tehnoloških i drugih nesreća, s posljedicama masovnih stradanja, epidemija te oružanih sukoba sve vrste pošiljaka Hrvatskoga Crvenog križa,
5. kod plaćanja komunalnih usluga snosi troškove kao kućanstva.

Olakšice iz stavka 1. ovoga članka ostvaruju i ustrojstveni oblici Hrvatskog Crvenog križa.

Članak 37.

U slučaju velikih prirodnih, ekoloških i drugih nesreća, s posljedicama masovnih stradanja i epidemija Hrvatski Crveni križ u izvršavanju svojih zadaća i poslova ima pravo prednosti u prijevozu osoba i robe na svim sredstvima javnog prometa i pravo prednosti priopćavanja vijesti putem sredstava javnog priopćavanja.

Članak 38.

Nadzor nad zakonitošću rada Hrvatskoga Crvenog križa i njegovih ustrojstvenih oblika obavljaju tijela državne uprave u skladu sa zakonom koji regulira rad udruga.

Članak 39.

Hrvatski Crveni križ i njegovi ustrojstveni oblici za obveze odgovaraju cijelom svojom imovinom.

Članak 40.

Novčanom kaznom u iznosu od 10.000,00 do 50.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna osoba ako koristi naziv Crvenog križa ili/i znak crvenog križa, naziv Crvenog polumjeseca ili/i znak crvenog polumjeseca ili naziv Crvenog kristala ili/i znak crvenog kristala protivno odredbama ovoga Zakona.

Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se novčanom kaznom u iznosu od 5.000,00 do 20.000,00 kuna i odgovorna osoba u pravnoj osobi.

Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se novčanom kaznom u iznosu od 1.000,00 do 5.000,00 kuna fizička osoba.

Članak 41.

Novčanom kaznom u iznosu od 10.000,00 do 50.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna osoba koja postupi protivno odredbi članka 23. ovoga Zakona.

Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se novčanom kaznom u iznosu od 5.000,00 do 20.000,00 kuna i odgovorna osoba u pravnoj osobi.

Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se novčanom kaznom u iznosu od 1.000,00 do 5.000,00 kuna fizička osoba.

Članak 42.

Novčanom kaznom u iznosu od 10.000,00 do 50.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna osoba ako ne izvrši uplatu sredstava iz članka 28. ovoga Zakona.

Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se novčanom kaznom u iznosu od 5.000,00 do 20.000,00 kuna i odgovorna osoba u pravnoj osobi.

Članak 43.

Novčanom kaznom u iznosu od 10.000,00 do 50.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna osoba ako ne izvrši uplatu sredstava iz članka 30. ovoga Zakona.

Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kazniti će se novčanom kaznom u iznosu od 5.000,00 do 20.000,00 kuna i odgovorna osoba u pravnoj osobi (načelnik, gradonačelnik, župan).

Članak 44.

Novčanom kaznom u iznosu od 10.000,00 do 50.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna osoba ako ne izvrši naplatu i uplatu sredstava iz članka 33. i 34. ovoga Zakona.

Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se novčanom kaznom u iznosu od 5.000,00 do 20.000,00 kuna fizička osoba i odgovorna osoba u pravnoj osobi.

Članak 45.

Propise za čije su donošenje ovlašteni ovim Zakonom nadležni ministri donijet će u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Članak 46.

Hrvatski Crveni križ i njegovi ustrojstveni oblici obvezni su uskladiti statute s odredbama ovoga Zakona u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Članak 47.

Danom stupanja na snagu ovoga Zakona prestaju važiti Zakon o Hrvatskom Crvenom križu (Narodne novine, br. 92/01 i 28/03) i Zakon o zaštiti znaka i naziva crvenog križa (Narodne novine, br. 75/93).

Članak 48.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u Narodnim novinama.

OBRAZLOŽENJE

Uz članak 1.

Ovim se člankom definira predmet uređivanja Zakona - ustrojstvo, javne ovlasti, djelatnosti i financiranje Hrvatskog Crvenog križa kao nacionalnog društva Crvenog križa na teritoriju Republike Hrvatske te uvjeti i način uporabe i zaštite znaka i naziva Crvenog križa.

Vlada Republike Hrvatske 11. listopada 1991. godine utemeljila je samostalno nacionalno društvo pod nazivom Hrvatski Crveni križ, nakon odluke Skupštine Crvenog križa Hrvatske o istupanju iz sastava Crvenog križa Jugoslavije. U postupku priznanja u međunarodnom pokretu kao samostalnog nacionalnog društva, Hrvatski Crveni križ je priznat na međunarodnoj konferenciji u Birminghamu 1993. godine.

Humanitarno djelovanje i rad Hrvatskog Crvenog križa temelji se na odredbama Ženevskih konvencija od 12. kolovoza 1949. godine i to: Ženevske konvencije za poboljšanje položaja ranjenika i bolesnika u oružanim snagama u ratu, Ženevske konvencije za poboljšanje položaja ranjenika, bolesnika i brodolomaca u oružanim snagama na moru, Ženevske konvencije o postupanju s ratnim zarobljenicima, Ženevske konvencije o zaštiti građanskih osoba za vrijeme rata, Dopunskog protokola Ženevskim konvencijama od 12. kolovoza 1949. o zaštiti žrtava međunarodnog oružanog sukoba (Protokol I) iz 1977., Dopunskog protokola Ženevskim konvencijama od 12. kolovoza 1949. o zaštiti žrtava nemeđunarodnog oružanog sukoba (Protokol II) iz 1977. godine, Dopunskog protokola Ženevskim konvencijama od 12. kolovoza 1949. o dodatnom znaku raspoznavanja (Protokol III) iz 2005. godine (u daljnjem tekstu: Ženevske konvencije) te na načelima Međunarodnog pokreta Crvenog križa i Crvenog polumjeseca i rezolucijama Međunarodnih konferencija Crvenog križa i Crvenog polumjeseca.

Dopunski protokol Ženevskim konvencijama od 12. kolovoza 1949. o dodatnom znaku raspoznavanja (Protokol III) iz 2005. godine u Republici Hrvatskoj stupio je na snagu 13. prosinca 2007. godine. Protokolom III usvojen je dodatni znak raspoznavanja i zaštite «crveni kristal», pa je stoga nužno ugraditi u zakonsku regulativu njegovo korištenje radi omogućavanja njegove primjene u slučaju potrebe zaštite pripadnika Hrvatske vojske kad sudjeluju u mirovnim misijama, kao i zaštite volontera i profesionalnih djelatnika Hrvatskog Crvenog križa kad sudjeluju u humanitarnim misijama.

Uz članke 2. i 3.

Odredbama ovih članaka utvrđuju se humanitarni ciljevi i zadaće Hrvatskog Crvenog križa, posebno onih u situacijama oružanih sukoba i velikih prirodnih, ekoloških, tehnoloških i drugih nesreća i epidemija s posljedicama masovnih stradanja ljudi, uz poštivanje svih prava i sloboda svake osobe.

Uz članak 4.

Hrvatski Crveni križ djeluje na teritoriju Republike Hrvatske kao neprofitna pravna osoba u rješavanju humanitarnih pitanja, organiziranju zdravstvenih i socijalnih programa, pripremanju stanovništva za djelovanje u masovnim nesrećama i katastrofama kao i u djelovanju u smanjenju i uklanjanju posljedica masovnih nesreća i katastrofa.

U izvršavanju tih zadataka Hrvatski Crveni križ kao neovisno i dobrovoljno tijelo surađuje s Vladom Republike Hrvatske i jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave te ima status povlaštenog partnera na temelju odredbi Statuta Međunarodnog pokreta Crvenog križa i Crvenog polumjeseca te preuzetih međunarodnih ugovora i zaključaka konferencije Međunarodnog pokreta Crvenog križa i Crvenog polumjeseca.

Uz članak 5.

Uređuje se da se Hrvatski Crveni križ i njegovi ustrojstveni oblici osnivaju, djeluju i prestaju s djelovanjem sukladno odredbama zakona kojim se uređuje osnivanje i djelovanje udruga.

Statutom Hrvatskog Crvenog križa (dalje u tekstu: Statut) utvrđuju se ustrojstveni oblici (općinska, gradska i županijska društva Crvenog križa), unutarnje ustrojstvo, članstvo, djelokrug i način rada tijela i službi, imovina i druga pitanja značajna za rad i djelovanje, kao i ustroj i djelokrug rada Središnjeg ureda Hrvatskog Crvenog križa.

Uz članke 6. i 7.

Uređuju se pitanja suradnje Hrvatskog Crvenog križa s institucijama Međunarodnog pokreta Crvenog križa i Crvenog polumjeseca, drugim međunarodnim subjektima te diplomatskim i konzularnim predstavništvima.

U obavljanju javnih ovlasti i djelatnosti utvrđenih ovim Zakonom Hrvatski Crveni križ surađuje s tijelima državne uprave i tijelima jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, oružanim snagama, civilnom zaštitom, zdravstvenim ustanovama, ustanovama socijalne skrbi i drugim pravnim i fizičkim osobama.

Uz članke 8. i 9.

Odredbama ovih članaka utvrđuju se javne ovlasti Hrvatskog Crvenog križa. Sukladno utvrđenim ciljevima i zadaćama Hrvatskog Crvenog križa javne ovlasti odnose se na izvršavanje obveza Republike Hrvatske kao potpisnice Ženevskih konvencija, organiziranje službe traženja, organiziranje prihvata i raspoređivanje humanitarne pomoći, koordiniranje i provedbu akcija solidarnosti za pomoć osobama u potrebi i žrtvama oružanih sukoba i velikih prirodnih i drugih nesreća s posljedicama masovnog stradavanja stanovništva, populariziranje dobrovoljnog davanja krvi, provedbu programa prve pomoći za različite skupine stanovništva.

Zakonskim prijedlogom određuju se i javne ovlasti u vezi ustroja, pripreme ekipa za izvršavanje zadaća u slučaju katastrofa, osnivanje Službe spašavanja života na vodi i ekološke zaštite priobalja kao i informiranje stanovništva o opasnostima od mina i drugih eksplozivnih naprava.

Sukladno obvezama koje proizlaze iz Ženevskih konvencija i Dopunskih protokola I i II, odredbe ovoga članka uređuju ustroj službe traženja kroz Nacionalni ured službe traženja koji u slučaju oružanog sukoba obavlja i zadaće Ureda za informiranje, te Službe traženja u ustrojstvenim oblicima. Definiiraju se poslovi, zadaće i nadležnost službe traženja, te utvrđuje donošenje posebnog akta kojim će Skupština Hrvatskog Crvenog križa urediti ova pitanja.

Uz članak 10.

Ovim člankom utvrđuju se djelatnosti koje Hrvatski Crveni križ i njegovi ustrojstveni oblici provode sukladno osiguranim sredstvima i potrebama zajednice a koje se odnose na prevenciju bolesti ovisnosti, pružanje usluga smještaja i prehrane osobama, osobito djece, kojima je to potrebno iz zdravstvenih, socijalnih i drugih razloga, razne vrste skrbi i pomoći osobama treće životne dobi i programe pomoći tražiteljima azila, azilantima i drugim skupinama migranata, te žrtvama trgovanja ljudima.

Pružanje usluga smještaja i prehrane u objektima Crvenog križa, te prijevoza, uređuje se tako da se te usluge ne smatraju turističkom i ugostiteljskom djelatnošću.

Uz članak 11.

Ovim se člankom utvrđuje zaštita znaka crvenog križa, crvenog polumjeseca i crvenog kristala kao i naziva „Crveni križ“, „Crveni polumjesec“ i „Crveni kristal“.

Uz članke 12. i 13.

Odredbe ovih članaka opisuju znak i zastavu Hrvatskog Crvenog križa, njihovo korištenje kao znaka zaštite i raspoznavanja kao i pravo korištenja naziva „Hrvatski Crveni križ“.

Uz članke 14. - 19.

Odredbe ovih članaka utvrđuju pravo i način uporabe znaka crvenog križa u vrijeme oružanog sukoba i u vrijeme mira te ovlaštenje isticanja znaka od strane Hrvatskog Crvenog križa, Međunarodnog odbora Crvenog križa i Međunarodne federacije društava Crvenog križa i Crvenog polumjeseca.

Uz članke 20. i 21.

Odredbama ovih članaka utvrđuju se subjekti koji nadziru i osiguravaju poštivanje pravila koja se odnose na korištenje zaštićenih znakova i naziva crvenog križa, crvenog polumjeseca i crvenog kristala.

Uređuje se da će nadležna tijela narediti zapljenu predmeta i materijala kojima je prekršen ovaj Zakon, uklanjanje znakova o trošku počinitelja, uništavanje instrumenata korištenih za reprodukciju, odbiti registraciju udruga, zaštitnih imena i zaštitnih znakova crvenog križa, crvenog polumjeseca i crvenog kristala.

Uz članak 22.

Odredba ovoga članka uređuje korištenje znaka crvenog križa kao znaka raspoznavanja i zaštite sanitetskih zona i mjesta te se ovlašćuje Vlada Republike Hrvatske za određivanje sanitetskih zona i mjesta.

Uz članak 23.

Odredbom ovoga članka utvrđuje se zaštita grba Švicarske Konfederacije sukladno obvezama određenim Ženevskim konvencijama za poboljšanje položaja ranjenika i bolesnika u oružanim snagama u ratu.

Uz članke 24. - 26.

Odredbe ovih članaka utvrđuju obveze ministra nadležnog za obranu i ministra nadležnog za zdravstvo za donošenje podzakonskih akata kojima se uređuje obilježavanje i nošenje znaka crvenog križa, izgled iskaznice i trake sa znakom crvenog križa, u vrijeme oružanog sukoba i u vrijeme mira.

Uz članak 27.

Ovim člankom određuju se izvori stjecanja sredstava za ostvarivanje ciljeva i izvršavanja zadaća Hrvatskog Crvenog križa i njegovih ustrojstvenih oblika iz članarine; proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave; državnog proračuna Republike Hrvatske; djelatnosti i ugovorenih programa; dotacija, subvencija i darova; prihoda od imovine i prava; naknada za priređivanje nagradnih igara; priloga građana, pravnih osoba i drugih te prihoda ostvarenih na temelju zakona i drugih propisa.

Uz članak 28.

Uređuje se da Hrvatski Crveni križ za Službu spašavanja života na vodi i ekološku zaštitu priobalja stječe 1% sredstva iz uplaćenih boravišnih pristojbi.

Uz članke 29. i 30.

Navedenim člancima uređuje se financiranje određenih poslova Hrvatskog crvenoga križa iz državnog proračuna Republike Hrvatske, odnosno iz prihoda poslovanja jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave.

Uz članke 31. - 35.

Odredbama ovih članaka u svrhu popularizacije rada i osiguranja potrebnih sredstava za postizanje ciljeva Hrvatskog Crvenog križa utvrđuju se stalne tradicionalne manifestacije „Tjedan Crvenog križa“, „Tjedan borbe protiv tuberkuloze“ i „Tjedan solidarnosti“. Za vrijeme njihovog trajanja Zakonom se utvrđuje naplata doprinosa u korist Hrvatskog Crvenog križa i njegovih ustrojstvenih oblika na prodane putničke karte, na prodane karte za kulturne, zabavne i sportske priredbe te na poštanske pošiljke u unutarnjem prometu.

Uz članak 36.

Uređuju se olakšice koje se daju Hrvatskom Crvenom križu.

Uz članak 37.

Uređuje se da u slučaju velikih prirodnih, ekoloških i drugih nesreća, s posljedicama masovnih stradanja i epidemija Hrvatski Crveni križ u izvršavanju svojih zadaća i poslova

ima pravo prednosti u prijevozu osoba i robe na svim sredstvima javnog prometa i pravo prednosti priopćavanja vijesti putem sredstava javnog priopćavanja.

Uz članke 38. i 39.

Odredbama ovih članaka uređuje se nadzor nad zakonitošću rada Hrvatskog Crvenog križa i njegovih ustrojstvenih oblika te odgovornost za preuzete obveze.

Uz članke 40. - 44.

Odredbama ovih članaka utvrđuju se novčane kazne za prekršaje počinjene povredama odredaba ovoga Zakona.

Uz članke 45. - 48.

Navedeni članci sadrže prijelazne i završne odredbe te se uređuje dan stupanja na snagu Zakona.